

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ ТА КОМУНАЛЬНИХ
ПОСЛУГ**

ПОСТАНОВА

27.12.2017 № 1466

**Про затвердження Ліцензійних умов провадження
господарської діяльності зі здійснення функцій оператора
ринку**

Відповідно до [статті 6](#) Закону України «Про ринок електричної енергії», [статей 6 та 7](#) Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності» та [статті 17](#) Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, **ПОСТАНОВЛЯЄ:**

1. Затвердити [Ліцензійні умови провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку](#), що додаються.

2. Ця постанова набирає чинності через два місяці з дня, наступного за днем її опублікування в офіційному друкованому виданні - газеті «Урядовий кур'єр», та вводиться в дію з 01 липня 2019 року, крім [глави 1](#) Ліцензійних умов провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку, яка вводиться в дію з 01 січня 2019 року.

Голова НКРЕКП

Д. Вовк

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова НКРЕКП
27.12.2017 № 1466

ЛІЦЕНЗІЙНІ УМОВИ
провадження господарської діяльності зі здійснення
функцій оператора ринку

1. Загальні положення

1.1. Ці Ліцензійні умови встановлюють вичерпний перелік документів, які додаються до заяви про отримання ліцензії на провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку (у тому числі з організації купівлі-продажу електричної енергії на ринку

електричної енергії) (далі - ліцензована діяльність), а також визначають вичерпний перелік вимог, умов і правил, обов'язкових для виконання під час провадження ліцензованої діяльності.

1.2. Суб'єкт господарювання, який має намір отримати ліцензію на провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку (далі - здобувач ліцензії), має відповідати цим Ліцензійним умовам, а суб'єкт господарювання, який має ліцензію на провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку (далі - ліцензіат), зобов'язаний виконувати вимоги цих Ліцензійних умов.

1.3. У цих Ліцензійних умовах терміни вживаються в таких значеннях:

засоби провадження господарської діяльності - власні та/або отримані ліцензіатом у користування будівлі (приміщення) та обладнання, у тому числі програмне та апаратно-технічне забезпечення, веб-сайт у мережі Інтернет та засоби комунікації (телефон, факс, E-mail), будь-які об'єкти права інтелектуальної власності та права на них, що призначені та/або використовуються для здійснення функцій оператора ринку;

кодекс поведінки - документ, розроблений здобувачем ліцензії/ліцензіатом, в якому визначена корпоративна етика та індивідуальні правила/стандарти поведінки працівників, що засновані на принципах прозорості, об'єктивності, незалежності, недискримінаційності і дотримання яких є обов'язковим для всіх працівників ліцензіата;

перехресне субсидіювання - переміщення доходу від провадження ліцензованої діяльності для фінансової підтримки іншого виду господарської діяльності в межах одного або декількох суб'єктів господарювання.

Інші терміни вживаються у значеннях, наведених у [Господарському кодексі України](#), [Цивільному кодексі України](#), законах України «[Про ліцензування видів господарської діяльності](#)», «[Про ринок електричної енергії](#)», «[Про захист економічної конкуренції](#)», «[Про публічні закупівлі](#)», Законі України «[Про основні засади забезпечення кібербезпеки України](#)» та інших нормативно-правових актах, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.

1.4. Місцем провадження ліцензованої діяльності є територія України.

1.5. Здобувач ліцензії, який має намір провадити господарську діяльність зі здійснення функцій оператора ринку, подає до НКРЕКП заяву про отримання ліцензії за формою згідно [додатком 1](#).

1.6. До заяви про отримання ліцензії здобувачем ліцензії додаються документи згідно з переліком, який є вичерпним:

1) інформація за підписом керівника здобувача ліцензії про структуру здобувача ліцензії та посадових осіб його органів управління;

2) відомість про засоби провадження господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку ([додаток 2](#));

3) розрахунок вартості послуг оператора ринку, виконаний відповідно до встановленого законодавством порядку;

4) проект кодексу поведінки;

5) копію документа, що підтверджує право здобувача ліцензії на використання програмного забезпечення для реалізації вимог правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, здійснення інших функцій оператора ринку (за наявності).

1.7. Документи до заяви про отримання ліцензії здобувачем ліцензії додаються

відповідно до опису, складеного у двох екземплярах за формою згідно з [додатком 3](#) до цих Ліцензійних умов.

2. Вимоги до провадження ліцензіатом господарської діяльності зі здійснення функцій оператора ринку

2.1. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких кадрових вимог:

1) посадові особи органів управління ліцензіата не повинні бути власниками корпоративних прав суб'єктів господарювання, які мають ліцензії на виробництво, передачу, розподіл, постачання електричної енергії, трейдерську діяльність та виконання функцій гарантованого покупця;

2) посадові особи органів управління ліцензіата не повинні входити до складу органів управління суб'єкта господарювання, що має ліцензії на виробництво, передачу, розподіл, постачання електричної енергії, трейдерську діяльність та виконання функцій гарантованого покупця;

3) оформляти трудові відносини з персоналом шляхом укладення трудових договорів відповідно до положень [Кодексу законів про працю України](#) та вимог кодексу поведінки;

4) затвердити кодекс поведінки та забезпечити його дотримання всіма своїми працівниками.

2.2. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких організаційних вимог:

1) зберігати протягом дії ліцензії документи, копії яких подавалися до НКРЕКП відповідно до вимог цих Ліцензійних умов;

2) повідомляти НКРЕКП про всі зміни даних, які були зазначені в його заяві та документах, що додавалися до заяви про отримання ліцензії, у такі терміни:

щодо будь-яких змін в управлінні або організаційній структурі ліцензіата - не пізніше п'яти робочих днів з дня настання таких змін;

про зміни інших даних - у місячний термін з дня настання таких змін;

3) провадити ліцензовану діяльність виключно із застосуванням заявлених засобів провадження господарської діяльності, зазначених у документах, що додаються до заяви про отримання ліцензії (з урахуванням змін до них, повідомлених ліцензіатом відповідно до підпункту 2 цього пункту.

Ліцензіат повинен письмово повідомити НКРЕКП про намір вчинення по відношенню до засобів провадження господарської діяльності таких дій, як продаж, передача, переуступка, дарування, надання в оренду, кредит, іпотеку, поручительство, на збереження, обмеження або припинення використання тощо, якщо такі дії призведуть до неспроможності виконувати функції та обов'язки, визначені цими Ліцензійними умовами, або якщо вартість відновлення (вартість заміщення) відповідного засобу становитиме понад 200 (двісті) тис.грн;

4) ліцензіат повинен провадити ліцензовану діяльність у приміщенні, повністю відокремленому від приміщень інших учасників ринку, що провадять діяльність на ринку електричної енергії.

У цьому підпункті «повністю відокремлене приміщення» означає частину внутрішнього об'єму будівлі, обмежену будівельними елементами, з можливістю окремого входу і виходу. Вхід у приміщення ліцензіата повинен бути обладнаний системою контролю доступу до

приміщення;

5) під час виконання своїх функцій відповідно до цих Ліцензійних умов ліцензіат повинен дотримуватися принципів прозорості, об'єктивності та незалежності, не повинен допускати дискримінації (надавати перевагу або перешкоджати діяльності) по відношенню до будь-якого учасника ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку або учасника ринку, який бажає стати учасником ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку;

6) не надавати перевагу будь-якому учаснику ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку або безпідставно перешкоджати йому у здійсненні діяльності на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку;

7) виконувати рішення НКРЕКП у строки, встановлені відповідним рішенням та чинним законодавством;

8) сплачувати щоквартально, протягом перших 30 днів кварталу, наступного за звітним, внески на регулювання, що визначаються рішенням НКРЕКП;

9) забезпечити присутність керівника ліцензіата, його заступника або іншої уповноваженої особи під час проведення НКРЕКП в установленому законом порядку перевірки дотримання ліцензіатом вимог цих Ліцензійних умов;

10) забезпечити надійне та безперебійне функціонування програмного та апаратно-технічного забезпечення для проведення торгів «на добу наперед» та на внутрішньодобовому ринку, здійснення функцій оператора ринку, операційні можливості якого дозволятимуть реалізацію правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку;

11) відкрити в одному з уповноважених банків поточний рахунок із спеціальним режимом використання для здійснення розрахунків відповідно до [Закону України](#) «Про ринок електричної енергії» та чинних правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку та повідомити про це НКРЕКП протягом трьох робочих днів з дня відкриття такого рахунка;

12) провадити ліцензовану діяльність у частині організації купівлі-продажу електричної енергії на ринку електричної енергії після укладення з оператором системи передачі договору про врегулювання небалансів;

13) забезпечувати та постійно підтримувати організаційні, технологічні, інформаційні, правові та інші умови для роботи ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, для проведення регулярних торгів «на добу наперед» та внутрішньодобових торгів за правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, для укладання і виконання договорів на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку та розрахунків за ними;

14) реєструвати учасників ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, забезпечувати ведення та оприлюднення відповідного реєстру;

15) укладати договори про участь на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку з усіма учасниками ринку, які висловили таке бажання та виконали відповідні вимоги правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку;

16) забезпечувати дотримання учасниками ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку вимог щодо надання гарантій виконання своїх фінансових зобов'язань відповідно до правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку;

17) визначати за результатами торгів на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку обсяги купівлі-продажу електричної енергії учасників ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, ціни на електричну енергію, фінансові зобов'язання учасників торгів на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку;

18) створювати умови для забезпечення розрахунків на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, зокрема забезпечувати дотримання вимог проведення розрахунків та термінів оплати за куплену/продану електричну енергію відповідно до правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку;

19) надавати повідомлення про договірні обсяги купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку для кожного розрахункового періоду відповідно до правил ринку;

20) розробляти та здійснювати адміністрування правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, готувати зміни до них та надавати їх на затвердження до НКРЕКП згідно з процедурою, визначеною правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку;

21) забезпечити функціонування власного веб-сайту в мережі Інтернет, який має забезпечувати організаційні можливості для участі та роботи на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, та оприлюднювати інформацію щодо участі та роботи на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, зокрема:

інформацію про засоби зв'язку (поштову адресу, номери телефонів для звернень, факс, адресу електронної пошти для прийому повідомлень);

нормативно-правові акти, що регулюють функціонування ринку електричної енергії, згідно з якими ліцензіат здійснює ліцензовану діяльність, у тому числі чинну редакцію правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, у доступному для завантаження та копіювання форматі;

кодекс поведінки;

реєстр учасників ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку;

розрахунок вартості послуг оператора ринку, виконаний відповідно до встановленого законодавством порядку;

інформацію щодо торгів на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, зокрема про ціни та обсяги купівлі-продажу електричної енергії, та іншу інформацію в обсягах та у строки, визначені правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку;

22) здійснювати закупівлю товарів та послуг за рахунок коштів, отриманих від ліцензованої діяльності, з дотриманням принципів здійснення закупівель відповідно до вимог [Закону України](#) «Про публічні закупівлі»;

23) дотримуватися вимог щодо надання, захисту, розкриття та оприлюднення інформації на ринку електричної енергії, визначених [Законом України](#) «Про ринок електричної енергії», правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;

24) урегульовувати спори, що виникають між ліцензіатом та учасниками ринку електричної енергії, згідно з Правилами врегулювання спорів, які виникають між суб'єктами господарювання, що провадять діяльність у сферах енергетики та комунальних послуг.

Ліцензіат повинен виконувати рішення НКРЕКП, прийняте за результатом розгляду спору, учасником якого є ліцензіат;

25) не передавати ліцензію, отриману для провадження діяльності зі здійснення функцій оператора ринку, або будь-які права та обов'язки оператора ринку відповідно до такої ліцензії третім особам;

26) забезпечити дотримання кодексу поведінки всіма своїми працівниками;

27) надавати учасникам ринку інформацію, необхідну для виконання ними функцій на ринку електричної енергії, в обсягах та порядку, визначених правилами ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку та іншими нормативно-правовими актами, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;

28) надавати до НКРЕКП документи, інформацію, дані та звітність, необхідні для здійснення нею функцій і повноважень, встановлених законодавством, у формі, обсягах та строки, встановлені НКРЕКП.

При наданні інформації до НКРЕКП ліцензіат повинен чітко вказувати, яка частина інформації є конфіденційною інформацією;

29) забезпечувати конфіденційність інформації, отриманої від учасників ринку, що використовується ним для виконання своїх функцій на ринку електричної енергії та становить комерційну таємницю, відповідно до вимог законодавства, а також забезпечувати конфіденційність інформації щодо своєї діяльності, розкриття якої може надавати комерційні переваги учасникам ринку;

30) дотримуватись заходів із забезпечення кіберзахисту та інформаційної безпеки об'єктів критичної інформаційної інфраструктури ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку та постійно їх виконувати;

31) зберігати усі відомості про укладені договори купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку протягом п'яти років;

32) надавати до НКРЕКП на її вимогу фінансову звітність разом з аудиторським висновком, зокрема в частині перевірки дотримання вимог щодо уникнення дискримінаційної поведінки та перехресного субсидювання;

33) забезпечити проведення аудиту роботи ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку відповідно до правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку з дотриманням вимог, визначених НКРЕКП;

34) здійснювати моніторинг відповідно до правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії;

35) річна фінансова звітність ліцензіата підлягає обов'язковій перевірці незалежним аудитором та має бути розміщена на веб-сайті ліцензіата протягом чотирьох місяців після закінчення фінансового року, якого стосується така звітність. [Критерії, за якими залучаються аудиторські фірми до проведення аудиту фінансової звітності або консолідованої фінансової звітності ліцензіата](#), мають відповідати критеріям, визначеним постановою Кабінету Міністрів України від 04 червня 2015 року № 390 «Деякі питання проведення аудиту суб'єктів господарювання державного сектору економіки».

2.3. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких технологічних вимог:

1) мати у власності або у користуванні або на умовах договору про надання послуг з використання програмного забезпечення (аутсорсингу) програмне забезпечення, операційні можливості якого дозволятимуть реалізацію вимог правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку, зокрема щодо проведення торгів на ринку «на добу наперед», торгів на внутрішньодобовому ринку та здійснення інших функцій оператора ринку;

2) мати у власності апаратно-технічне забезпечення, можливості якого дозволяють проводити торги на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку (у разі якщо

програмне забезпечення для проведення торгів на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку належить ліцензіату), реєстрацію усіх операцій на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, зберігання відомостей про укладені договори купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, обмін інформацією між оператором ринку та оператором системи передачі, уповноваженим банком, учасниками ринку;

3) мати засоби зв'язку (телефон, Інтернет, електронну пошту, інше програмне та апаратно-технічне забезпечення), які забезпечують безперешкодну участь на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку, оприлюднення інформації про результати торгів на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку;

4) забезпечувати обмін інформацією (даними) відповідно до вимог [Закону України](#) «Про ринок електричної енергії», правил ринку, правил ринку «на добу наперед» та внутрішньодобового ринку та інших нормативно-правових актів, що регулюють функціонування ринку електричної енергії.

2.4. При провадженні ліцензованої діяльності ліцензіат повинен дотримуватися таких спеціальних вимог:

1) організаційно-правовою формою ліцензіата є акціонерне товариство, 100 відсотків акцій у статутному капіталі якого належить державі та не підлягає приватизації або відчуженню в інший спосіб;

2) не здійснювати діяльність з виробництва, передачі, розподілу електричної енергії та постачання електричної енергії споживачу, трейдерську діяльність та функції гарантованого покупця;

3) не здійснювати перехресне субсидювання;

4) не допускати здійснення над ліцензіатом контролю у значенні, наведеному у [статті 1](#) Закону України «Про захист економічної конкуренції», резидентами держав, що здійснюють збройну агресію проти України, у значенні, наведеному у [статті 1](#) Закону України «Про оборону України», та/або дії яких створюють умови для виникнення воєнного конфлікту та застосування воєнної сили проти України.

**Начальник
Управління ліцензування**

Ю. Антонюк

Додаток 1
до Ліцензійних умов
провадження господарської
діяльності зі здійснення
функцій оператора ринку
(пункт 1.5)

**[ЗАЯВА](#)
про отримання ліцензії зі здійснення функцій оператора ринку**

Додаток 2
до Ліцензійних умов

провадження господарської
діяльності зі здійснення
функцій оператора ринку
(пункт 1.6)

ВІДОМОСТІ
**про засоби провадження господарської діяльності зі здійснення
функцій оператора ринку**

Додаток 3
до Ліцензійних умов
провадження господарської
діяльності зі здійснення
функцій оператора ринку
(пункт 1.7)

ОПИС
документів, що додаються до заяви